

2 Hours

Total Marks: 60

- N. B. : 1. All questions are compulsory
2. Figures to the right indicate full marks

Q 1. Explain the concept of research. Describe its features and explain the different types of research 15

OR

- a) What is hypothesis? Elucidate the different types of hypothesis 08
b) Explain the factors determining sample size. 07

Q 2. Highlight the role of interview and observations as methods of collecting primary data. 15

OR

- a) Elucidate the various sources of secondary data 08
b) Describe the types of Questionnaire 07

Q 3. Discuss the various stages in data processing 15

OR

- a) Explain the characteristics of good measures of Central Tendency 08
b) Elaborate the precautions to be observed while interpreting data 07

Q. 4 A) State whether the following statements are True or False 5

1. Pilot study is conducted on a larger segment of the research universe.
2. Literature review helps to provide good insight into the research problem.
3. z test is used to test hypothesis when the sample size is less than 30
4. Every statistical table must have a suitable title.
5. APA citation style does not include rules and conventions for documenting sources in research paper.

B) Fill in the blanks with the help of proper option 5

1. -----is a proposition which can be put to test to determine its validity.
 - a) Research problem
 - b) Hypothesis
 - c) Research process
 - d) Research design
2. Research-----is a logical and systematic plan for conducting a research study.
 - a) Design
 - b) Frame
 - c) Report
 - d) Sample
3. -----data is also known as recorded data from published sources
 - a) Primary
 - b) Secondary
 - c) Internal
 - d) Structured

Turn Over

- ## Group B

- OR

15

- EC6DA5EB9DDC7E44E42060618B65F9FC

मराठी रूपांतर

२ तास

एकूण गुण: ६०

- सूचना . १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत
 २. उजवीकडील अंक संपूर्ण गुण दर्शवितात
 ३. इंग्रजी प्रश्न मूळ मानावेत.

प्रश्न १. संशोधनाची संकल्पना स्पष्ट करा? त्याच्या वैशिष्ट्यांचे वर्णन करा आणि संशोधनचे विविध प्रकार सांगा १५
 किंवा

- अ) गृहीत कल्पना म्हणजे काय? गृहीत कल्पनांच्या वेगवेगळ्या प्रकारांचे स्पष्टीकरण द्या. ०८
 ब) नमुना आकार निश्चित करणारे घटक स्पष्ट करा. ०७

प्रश्न २. प्राथमिक डेटा गोळा करण्याच्या पद्धती म्हणून मुलाखत आणि निरीक्षण यांच्या भूमिकेवर प्रकाश टाका १५
 किंवा

- अ) दुय्यम डेटाच्या विविध स्रोतांचे स्पष्टीकरण द्या. ०८
 ब) प्रश्नावलीच्या प्रकारांचे वर्णन करा ०७

प्रश्न ३. डेटा प्रक्रियेतील विविध पायऱ्यांची चर्चा करा १५
 किंवा

- अ) केंद्रीय प्रवृत्तीच्या चांगल्या उपायांची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा ०८
 ब) डेटा निष्कर्ष लावताना निरीक्षण केलेल्या सावधगिरीचा तपशील द्या. ०७

प्रश्न ४ अ) खालील विधाने खरे किंवा खोटे आहेत ते सांगा ०५

१. संशोधन विश्वाच्या एका मोठ्या प्रभागावर मार्गदर्शक अभ्यास आयोजित करण्यात येतो.
२. साहित्य समीक्षा, संशोधन समस्येस चांगली अंतर्दृष्टी प्रदान करण्यास मदत करते.
३. जेव्हा नमुना आकार ३० पेक्षा कमी असतो तेव्हा झेड चाचणीचा गृहीतक तपासा साठी उपयोग केला जातो
४. प्रत्येक आकडेवारी सारणीमध्ये योग्य शीर्षक असणे आवश्यक आहे.
५. एपीए अवतरण शैली संशोधन पेपरात दस्तऐवज स्रोतासाठी नियम आणि नियमावलींचा समावेश करत नाही.

ब) योग्य पर्यायाच्या मदतीने रिक्त जागा भरा ०५

१.----- हे एक प्रमेय आहे जी त्याची वैधता निश्चित करण्यासाठी तपासली जाऊ शकते.

अ) संशोधन समस्या क) संशोधन प्रक्रिया

ब) गृहीतक ड) संशोधन आराखडा

२. संशोधन ----- एक संशोधन अभ्यास आयोजित करण्यासाठी एक तार्किक आणि पद्धतशीर योजना आहे.

अ) आराखडा क) अहवाल

ब) चौकट ड) नमुना

३. ----- डेटाला प्रकाशित स्रोतांकडून नोंदविलेला डेटा म्हणूनही ओळखले जाते

Turn Over

अ) प्राथमिक

क) अंतर्गत

ब) दुय्यम

ड) संरचित

४. ----- म्हणजे जे बाबींच्या एकूण संख्येद्वारे सर्व बाबींच्या मूल्याच्या बेरजेला भागाकाराद्वारे काढून प्राप्त केलेले मूल्य होय.

अ) मध्यभाग

क) मोड

ब) मिन

ड) यापैकी एकही नाही

५. पुस्तकांच्या उल्लेखाचा समावेश असू शकतो -----

अ) आयएसएसएन

क) डीओआय

ब) आईएसबीएन

ड) आयएनएसएस

क) खालील जोड्या जुळवा

गट अ

ब गट

१. गुणात्मक संशोधन

अ) मुलाखत साधन

२. गृहीतक

ब) पाई चार्ट

३. अनुसूची

क) त्याच्या वैधता निर्धारित करण्यासाठी तात्पुरता प्रस्ताव

४. ग्राफिक प्रस्तुती

ड) संदर्भ शैली

५. आधुनिक भाषा संघटना

ई) वर्तणुक विज्ञानाचा अभ्यास

किंवा

प्रश्न ४. कोणत्याही तीन वर संक्षिप्त टिपा लिहा

१५

१. एक चांगला संशोधन अहवालाच्या आवश्यकता

२. तळटीप आणि ग्रंथसूची

३. संशोधनातील संगणकाची भूमिका

४. उल्लेखनाची शिकागो हस्तलिखित शैली (सी एम एस)

५. वाङ्मयचौर्य